

Súd: Najvyšší súd SR
Spisová značka: 4Nds/6/2018
Identifikačné číslo spisu: 1015201506
Dátum vydania rozhodnutia: 02.10.2018
Meno a priezvisko: JUDr. Jana Zemková
Funkcia: sudca
ECLI: ECLI:SK:NSSR:2018:1015201506.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v právnej veci navrhovateľky: Z., proti odporkyni: Sociálna poisťovňa, ústredie, so sídlom Ul. 29. augusta č. 8 a č. 10, Bratislava, o preskúmanie rozhodnutia odporkyne č. XXX XXX XXXX X zo dňa 11.05.2015, konajúc o nesúhlase Krajského súdu v Trenčíne s postúpením veci, takto

rozhodol:

Nesúhlas Krajského súdu v Trenčíne s postúpením veci vedenej na Krajskom súde v Bratislave pod sp. zn. 10Scud/18/2015 je d ô v o d n ý .

Najvyšší súd Slovenskej republiky určuje, že vec prejedná a rozhodne vecne príslušný Krajský súd v Bratislave.

Odôvodnenie

1. Navrhovateľka sa návrhom zo dňa 04.06.2015, doručeným Krajskému súdu v Bratislave prostredníctvom odporkyne dňa 14.09.2015, domáhala preskúmania rozhodnutia odporkyne č. XXX XXX XXXX X zo dňa 11.05.2015, ktorým táto zamietla žiadosť navrhovateľky o zvýšenie invalidného dôchodku.

2. Krajský súd v Bratislave uznesením č. k. 10Scud/18/2015-20 zo dňa 29. marca 2018 s poukazom na ustanovenie § 246a ods. 2, § 250d ods. 2, § 85 ods. 1 a § 85a ods. 1 zákona č. 99/1963 Zb. Občiansky súdny poriadok (ďalej len „Občiansky súdny poriadok“ alebo „OSP“) postúpil vec na ďalšie konanie Krajskému súdu v Trenčíne s odôvodnením, že zo spisového materiálu v danej veci vyplýva, že predmetom konania je preskúmanie rozhodnutia odporkyne o invalidnom dôchodku, na preskúmanie ktorého je vecne príslušný krajský súd podľa tretej hlavy piatej časti Občianskeho súdneho poriadku. Vzhľadom na skutočnosť, že v danom prípade má navrhovateľka trvalé bydlisko v H., je jej všeobecným súdom súd určený podľa § 85 ods. 1 OSP, ktorý je v obvode Krajského súdu v Trenčíne (§ 85a ods. 1 OSP). Z uvedeného dôvodu nie je daná miestna príslušnosť Krajského súdu v Bratislave podľa § 246a ods. 2 OSP a miestne príslušným na konanie vo veci je Krajský súd v Trenčíne.

3. Krajský súd v Trenčíne, ako správny súd, ktorému bola vec postúpená, predložil vec na rozhodnutie

Najvyššiemu súdu Slovenskej republiky z dôvodu nesúhlasu so svojou miestnou príslušnosťou.

4. Krajský súd v Trenčíne poukázal na skutočnosť, že predmetná vec síce patrí do právomoci súdov Slovenskej republiky, avšak podmienky miestnej príslušnosti chýbajú, nakoľko navrhovateľka nemá všeobecný súd v Slovenskej republike. Zo súdneho ani z posudkového spisu totiž nevyplýva, že by navrhovateľka mala bydlisko alebo sa zdržiavala na území Slovenskej republiky. Práve naopak, z lustrácie v registri obyvateľov, ktorá má síce iba evidenčný charakter, ale z ktorej vychádzal aj Krajský súd v Bratislave pri odôvodnení postúpenia veci vyplýva, že navrhovateľka má od 13.03.2015 ukončený trvalý pobyt v obvode Krajského súdu v Trenčíne a rovnakým dňom má prihlásený trvalý pobyt v Českej republike. Z obsahu spisu taktiež vyplýva, že navrhovateľka sa v Českej republike zdržiava minimálne od roku 2010, na adresu v Českej republike sú navrhovateľke doručované rozhodnutia odporkyne, z uvedenej adresy navrhovateľka komunikuje s odporkyňou, podala z nej aj opravný prostriedok proti rozhodnutiu odporkyne, pričom na uvedenú adresu bolo navrhovateľke doručené aj uznesenie o postúpení veci, ktoré navrhovateľka prevzala. Navrhovateľka má v Českej republike taktiež ošetrojúceho lekára.

5. Podľa § 11 ods. 1 OSP, konanie sa uskutočňuje na tom súde, ktorý je vecne a miestne príslušný. Príslušnosť sa určuje podľa okolností, ktoré tu sú v čase začatia konania, a trvá až do jeho skončenia.

6. Podľa § 11 ods. 3 OSP, ak ide o vec, ktorá patrí do právomoci súdov Slovenskej republiky, ale podmienky miestnej príslušnosti chýbajú, alebo ich nemožno zistiť, Najvyšší súd Slovenskej republiky určí, ktorý súd vec prejedná a rozhodne.

7. Podľa § 246a ods. 2 OSP, v konaní podľa tretej hlavy tejto časti je miestne príslušný všeobecný súd navrhovateľa alebo krajský súd, v ktorého obvode je tento súd.

8. Podľa § 85 ods. 1 OSP, všeobecným súdom občana je súd, v obvode ktorého má občan bydlisko, a ak nemá bydlisko, súd, v obvode ktorého sa zdržuje.

9. Podľa § 85a ods. 1 OSP, ak na konanie je vecne príslušný krajský súd a miestna príslušnosť súdu sa má spravovať všeobecným súdom účastníka, stáva sa miestne príslušným krajský súd, v ktorého obvode je všeobecný súd účastníka.

10. Podľa § 250d ods. 2 OSP, ak predseda senátu zistí, že súd nie je vecne alebo miestne príslušný, postúpi vec uznesením príslušnému súdu.

11. Podľa § 9 ods. 1 zákona č. 162/2015 Z. z. Správny súdny poriadok (ďalej len „Správny súdny poriadok“ alebo „SSP“), konanie sa uskutočňuje na tom správnom súde, ktorý je vecne, miestne a kauzálne príslušný. Príslušnosť sa určuje podľa okolností existujúcich v čase začatia konania a trvá až do jeho skončenia.

12. Podľa § 492 ods. 1 SSP, konania podľa tretej hlavy piatej časti Občianskeho súdneho poriadku začaté pred dňom nadobudnutia účinnosti tohto zákona sa dokončia podľa doterajších predpisov.

13. Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd vecne príslušný na rozhodnutie o miestnej, vecnej alebo kauzálnej príslušnosti po tom, ako sa oboznámil s prejednávanou vecou, dospel k záveru, že vec bola Krajskému súdu v Trenčíne postúpená nesprávne.

14. V predmetnom prípade mal Najvyšší súd Slovenskej republiky z predloženého spisového materiálu za preukázané, že Krajskému súdu v Bratislave bolo dňa 14.09.2015, t.j. v čase účinnosti Občianskeho súdneho poriadku, doručené podanie navrhovateľky označené ako odvolanie, ktoré možno s prihliadnutím na jeho obsah klasifikovať ako návrh na preskúmanie rozhodnutia odporkyne podľa tretej hlavy piatej časti Občianskeho súdneho poriadku.

15. Najvyšší súd Slovenskej republiky pri svojom rozhodovaní z uvedeného dôvodu aplikoval § 492 ods.

1 SSP, v zmysle ktorého postupoval podľa ustanovení starého procesného kódexu - Občianskeho súdneho poriadku. Z ustanovenia § 11 ods. 1 OSP vyplýva, že konanie sa uskutočňuje na tom súde, ktorý je vecne a miestne príslušný. Príslušnosť sa určuje podľa okolností, ktoré tu sú v čase začatia konania, a trvá až do jeho skončenia (zásada perpetuatio fori). Najvyšší súd Slovenskej republiky považoval za rozhodujúce dodržanie uvedenej zásady, ktorá bola zakotvená nielen v Občianskom súdnom poriadku, ale má svoje vyjadrenie aj v Správnom súdnom poriadku, konkrétne v § 9 ods. 1 veta druhá. V zmysle dodržania tejto zásady Najvyšší súd Slovenskej republiky konštatoval, že vychádzajúc zo znenia ustanovenia § 246a ods. 2 OSP, upravujúceho osobitné pravidlá pre stanovenie miestnej príslušnosti súdu pri rozhodovaní o opravných prostriedkoch proti rozhodnutiam správnych orgánov, možno ustáliť, že príslušným súdom na konanie o podanom návrhu bol súd, v obvode ktorého mala navrhovateľka v čase začatia konania bydlisko, a ak nemala bydlisko, súd, v obvode ktorého sa zdržiavala, resp. krajský súd, v ktorého obvode sa nachádzal súd určený na základe uvedených kritérií (§ 85 ods. 1 OSP v spojení s § 85a ods. 1 OSP).

16. Na základe údajov obsiahnutých v súdnom a k nemu pripojenom posudkovom spise považoval Najvyšší súd Slovenskej republiky za preukázané, že navrhovateľka nemala v čase začatia konania bydlisko a ani sa nezdržiavala na území Slovenskej republiky. Z odpovede na lustráciu v Registri obyvateľov (č.l. 18 súdneho spisu) vyplýva, že k ukončeniu trvalého pobytu navrhovateľky v obci C. S. A., v okrese H. Z. H. N., došlo ešte dňa 13.03.2015, t.j. v termíne predchádzajúcim podaniu opravného prostriedku proti rozhodnutiu odporkyne, ktorý bol odporkyňi doručený dňa 08.06.2015 a následne zaslaný Krajskému súdu v Bratislave dňa 14.09.2015. Od uvedeného dňa (t.j. 13.03.2015) je navrhovateľka prihlásená na trvalý pobyt na území Českej republiky, odkiaľ komunikuje s príslušnými orgánmi a kam sú jej doručované aj všetky písomnosti.

17. Najvyšší súd Slovenskej republiky sa vo svojej rozhodovacej činnosti opakovane vyjadroval k otázke určenia miestnej príslušnosti (uznesenie sp. zn. 4Nds/5/2017 zo dňa 3. mája 2017, sp. zn. 5Nds/6/2017 zo dňa 29. júna 2017, sp. zn. 4Nds/8/2017 zo dňa 6. februára 2018), pričom vo svojich rozhodnutiach uviedol, že aj v prípade aplikácie nového procesného kódexu - Správneho súdneho poriadku v súlade s ustanovením § 491 ods. 1 SSP, je nevyhnutné posudzovať miestnu príslušnosť podľa ustanovení OSP, pokiaľ k začatiu konania došlo ešte za účinnosti OSP, nakoľko aj v zmysle § 9 ods. 1 SSP sa príslušnosť posudzuje podľa okolností existujúcich v čase začatia konania. K týmto okolnostiam nesporne patrí aj skutočnosť, že v čase začatia konania bol platným a účinným procesným kódexom Občiansky súdny poriadok.

18. Po dôkladnom vyhodnotení všetkých vyššie uvedených skutočností dospel Najvyšší súd Slovenskej republiky k obdobnému záveru, ako Krajský súd v Trenčíne, a to, že prejednávaná vec síce patrí do právomoci súdov Slovenskej republiky, avšak podmienky miestnej príslušnosti chýbajú, nakoľko navrhovateľka nemá, resp. ani v čase začatia konania nemala všeobecný súd na území Slovenskej republiky. Z uvedeného dôvodu nemožno súhlasiť s tvrdením Krajského súdu v Bratislave, že na rozhodnutie veci je miestne príslušný Krajský súd v Trenčíne.

19. Vzhľadom na skutočnosť, že v čase začatia konania nebolo možné na základe kritérií obsiahnutých v Občianskom súdnom poriadku určiť, ktorý súd je miestne príslušný na prejednanie veci, Najvyšší súd Slovenskej republiky v súlade s ustálenou rozhodovacou praxou, opierajúc sa o ustanovenie § 11 ods. 3 OSP určil, že danú vec prejedná a rozhodne krajský súd, v obvode ktorého má sídlo správny orgán, proti rozhodnutiu ktorého opravný prostriedok podaný navrhovateľkou smeroval, t.j. Krajský súd v Bratislave.

20. Senát Najvyššieho súdu Slovenskej republiky rozhodol pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu opravný prostriedok nie je prípustný.